

Z OBSAHU	Rozdíl mezi rovností a stejností	05
	Prázdnota liberální teologie	07
	Poslední cesta k vidění Boha	10

Berner Nelkenmeister: Jan Křtitel na poušti (1495)

Toužit po druhých

Jan Křtitel *uslyšel Boží slovo* a to bylo pro něho vybidkou, aby *šel a hlásal*. Takto byli posíláni už před ním proroci a sám Kristus až po dnešní časy posílá ty, kterým řekl: „Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás“ (Jan 15,16). A mnozí z nich opravdu přijali za svoje ta krásná slova: „Bůh je mi svědkem, jak po vás vroucně toužím láskou Krista Ježíše. A za to se modlím: ať stále víc a více roste vaše láska a s ní i poznání a všestranný úsudek, abyste dovedli volit to lepší, čistotou jen zářili a byli bez hříchu pro onen den Kristův, s plnou mírou dobrých skutků k Boží chvále a slávě“ (Filipským 1,8–11).

Na tom stojí nejen úspěšná evangelizace, neboť co by byla platná i nejbrilantnější poučování, kdyby za nimi nestálo srdce, ale také veškerá výchova dětí, veškerá osvěta, veškeré aktivity, které

nezřídka končívají zklamáními, pokud bylo sázeno jen na odezvu u lidí nebo na splnění něčeho, co si jen někdo vymyslel, aby se zviditelnil.

Toužit po druhých. Přilnout k nim srdcem s tou motivací, abychom se všichni shledali v Boží náruči zde na světě způsobem myšlení a konání, na věčnosti v dokonalém spočinutí v Bohu a jednou při obnově světa a vesmíru jako občané nového Jeruzaléma.

Mnohokrát jsme slyšeli – a v jedné písni to máme také – tu výzvu: *Doly vyplň, hory vzdal*. To znamená vyplnit to, co je v nás samotných slabé, vírou v sílu Boží. Nikdy nezoufat, nikdy si nemyslet, že je se všim konec, ale také nepodceňovat moc modlitby, moc svátostí, ano, i moc vlastní poctivé dobré snahy, která ve spojení s Boží milostí může způsobit

nevídané. Odstranit hory, které napáchala naše hříšnost, naše pýcha, naše falešné sebevědomí či přehnaná sebedůvěra. Ano, to obojí brání našemu duchovnímu srdci, aby pravidelně a zdravě tlouklo.

Dne 8. prosince slaví celá církev svátek Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu. Té, která od počátku své existence díky této výsadě opravdu *toužila po všech*, očekávala příchod Mesiáše, který *očistí syny Leviho*, aniž se nadála, že to bude právě ona, která jej přivede na tento svět. A přivedla toho, který se jmenuje Ježíš neboli *Bůh zachraňuje*. Bůh zachraňuje, Bůh se smilovává, Bůh rozlévá své milosrdenství na ty, kteří *ho přijali s mocí stát se dětmi Božími*.

P. Mgr. Jan Gerndt
administrátor in spiritualibus Praha–Zbraslav

Zázrak, díky němuž bude Pier Giorgio Frassati kanonizován

Papež František v pondělí 25. listopadu uznal zázrak připisovaný přímluvě blahoslaveného Piera Giorgia Frassatiho a připravil tak půdu pro jeho kanonizaci, která se uskuteční během Jubilea mládeže v létě příštího roku.

V dekretu z 25. listopadu papež František uznal zázračné uzdravení seminaristy z arcidiecéze Los Angeles ve Spojených státech, který byl vysvěcen na kněze v červnu 2023. Arcibiskup Robert Sarno, bývalý úředník vatikánského Dikasteria pro blahorečení a svatořečení a arcidiecézní delegát losangeleského procesu, který uzdravení zkoumal, řekl agentuře *EWTN News*, že seminarista si při basketbalu poškodil Achillovu šlachu. Poté, co magnetická rezonance prokázala značné poškození šlachy, mu lékař doporučil konzultaci s ortopedem. „Byl z toho všeho velmi rozrušený, a tak 1. listopadu zahájil nověnu k Pier Giorgio Frassati-mu,“ sděluje P. Sarno. V polovině nověny se zraněný seminarista v kapli při modlitbě rozplakal a ucítil obrovské horko v kotníku. „A když pak o týden později šel k ortopedovi, ten mu po zkoumání magnetické rezonance a fyzikálních vyšetření řekl: ‚Určitě máte v nebi někoho, kdo vás miluje.‘“

Seminarista se mohl okamžitě a bez obtíží vrátit ke sportu, který miloval. Vyléčení bylo ověřeno diecézním vyšetřováním a zkoumáním lékařské komise Dikasteria pro blahorečení a svatořečení, teologů, kardinálů a biskupů. Biskup Sarno poznamenal, že je příhodné, že se uzdravení dostalo právě mladému muži hrajícímu basketbal, vzhledem k tomu, že Frassati byl znám svou láskou ke sportu a aktivitám v přírodě.

Pier Giorgio Frassati se narodil 6. dubna 1901, na Bílou sobotu. Byl synem zakladatele a redaktora italských novin *La Stampa*. V sedmnácti letech vstoupil do Společnosti svatého Vincence z Pauly a velkou část svého volného času věnoval péči o chudé, bezdomovce a nemocné a také o bývalé vojáky vracející se z první světové války. Na fotografii z posledního horolezeckého výstupu napsal Frassati větu „*Verso L'Alto*,“ což znamená „smě-

rem k výšinám“. Tato věta se stala mottem katolíků inspirovaných Frassatim, kteří se snaží dosáhnout vrcholu věčného života s Kristem.

Frassati zemřel 4. července 1925 na dětskou obrnu. Jeho lékaři později spekulovali, že se mladík nakazil při službě nemocným. Jan Pavel II., který Frassatiho v roce 1990 blahorečil, ho nazval „mužem osmi blahoslavenství“ a popsal ho jako „zcela ponořeného do Božího tajemství a zcela oddaného neustálé službě bližním“. Papež František ve svém

projevu 24. června Frassatiho vyzdvihl za sdílení Ježíšovy lásky k chudým. „Na mysl mi přichází blahoslavený Pier Giorgio Frassati, který se brzy stane svatým a který v Turíně chodil do domů chudých, aby jim pomohl,“ řekl papež. „Pier Giorgio pocházel z dobře situované rodiny z vyšší střední třídy, ale nevyrostal ve zlaté kleci, v jeho nitru byla míza Ducha Svatého, byla tam láska k Ježíši a k bratřím,“ dodal.

Papež také schválil mučednictví Františka Xavera Truong Buu Diepa

Smírná pouť za nenarozené děti, jejich rodiče a lékaře

Svátek svatých betlémských dětí, mučedníků
sobota 28. prosince 2024, Praha

- 11:00 mše svatá za nenarozené děti* u Pražského Jezulátka
celebrují biskupové Antonín Basler a Vlastimil Kročil
- 13:00 občerstvení u sester boromejek pod Petřínem
- 14:00 adorace na Strahově u hrobu sv. Norberta, patrona těhotných žen
- 15:00 modlitba svatého růžence v Loretě

pro vytrvalce:

- 16:15 modlitba za národ ve Svatováclavské kapli v katedrále

* V roce 2023 nebylo dovoleno se narodit 15 088 nenarozeným dětem – modlitbyzanejmensi.cz

(1897–1946) z Vietnamu a Floriberta Bwana Chui Bin Kositiho (1981–2007) z Konga, čímž umožnil jejich blahořečení. P. Francis Xavier byl vietnamský kněz, který na konci druhé světové války bránil práva místních občanů proti rabování ozbrojenými gangy. Dne 12. března 1946 byl spolu s dalšími zajat vojenskou skupinou a zavřen do skladu rýže, kde byl vyslýchán. O několik dní později bylo jeho znetvořené tělo nalezeno v příkopu.

Floribert Bwana Chui Bin Kositi byl konžský laik, právník a člen komunity Sant'Egidio. Pracoval jako komisař na celním úřadě, který kontroloval dodávky potravin vstupujících do země, a na tomto postu se několikrát postavil proti pokusům o korupci. Za to byl v červenci 2007 unesen, mučen a zabit. Vatikán uznal jeho mučednickou smrt in „*odium fidei*“ (z nenávisti k víře), protože jeho vražda byla motivována tím, že byl věřícím člověkem.

Papež František rovněž uznal zázrak připisovaný blahoslavené sestře Marii Troncattiové (1883–1969), italské řeholnici z Kongregace Dcer Panny Marie Pomocnice křesťanů, která působila jako misionářka mezi domorodým obyvatelstvem v Ekvádoru.

Dále bude blahořečena ctihodná Jo-

Pier Giorgio Frassati. Foto: Luciana Frassati / wikimedia

hanka od Kříže (1481–1534), abatyše kláštera „Santa Maria della Croce“ v Cubas de Madrid.

Svatý Otec též ocenil hrdinské ctnosti chorvatského biskupa Josipa Langa (1857–1924), známého svou službou chudým a formací seminaristů.

církev.cz

Vyjádření mnichů cisterciáků k průvodu démonických masek ve Vyšším Brodě

Včerejšího dne (9. listopadu) jsme v 18.00 rozezvučeli klášterní zvony na protest proti právě pořádanému průvodu démonických masek ve Vyšším Brodě - tzv. Krampuslauf. Nechceme vysvětlovat občanům, jaký negativní vliv má tato manifestace zla na člověka, který ztratil víru v Boha, a tedy ani nemůže pochopit existenci své nesmrtelné duše, kterou čeká věčnost v blaženosti či zavržení, podle toho jak jednotlivec naložil se životem, který mu byl Bohem dán. Mrzí nás tedy, že současná společnost, která se zmítá strachem a topí se v kriminalitě a válečných zločinech, se přesto veřejně odvažuje sympatizovat s touto kulturou zla a násilí, jejímž symbolem ďábel je,

nehledě na to, zda jsme věřící či nikoli. Ačkoliv se může účastníkům a sympatizantům zdát průvod jako nevinný karneval, je dokladem ztráty smyslu pro dobro a hodnoty ušlechtilé krásy. Reagujeme tímto také na vyjádření některých občanů, kteří se na nás obrátili se záporným postojem k této akci a modlíme se, aby společnost využila své úsilí a finanční prostředky spíše na vzornou výchovu než na strašení dětí a zapustila kořeny opět na zdravých základech dobra, jehož počátkem a cílem je jedině Bůh.

Mniši cisterciáckého kláštera Naší Paní Vyšebrodské

SLOVO KNĚZE

Ten, kdo se trochu zajímá o auta, zvláště ta (kdysi) anglická, jistě zaregistroval novou reklamu na automobily značky Jaguar. Tato reklama je poznamenána novou filozofií pod heslem *exuberant* (bujný, bujarý). Zajímavé je na ní to, že v ní není ani jedno auto. Zato se v ní vyskytují prapodivné, lidsky vypadající bytosti výrazu víceméně našťavaně vypadajícího a zároveň téměř bezpohlavního, oděné v barevné oblečky též prapodivných tvarů. Fakt, ohromná bujarost! Když jsem tuto reklamu zhlédl, říkal jsem si – co mi to jen připomíná?

A při návštěvě obchoďáku mi to docvaklo – advent a Vánoce bez Ježíška. Všude sice vánoční výzdoba, někde i podmalovaná muzikou, na mnoha náměstích vánoční trhy. A jak se bude blížít 24. prosinec, vše se bude jenom stupňovat. Člověk jako by byl tlačěn k té vánoční bujarosti, která dochází postupně svého vrcholu porízením adventního věnce, dostatečné zásoby dárků pod stromeček a více než dostatečné zásoby jídla na vánoční stůl... A všichni se budou ohánět tradicemi.

Někdy mám však pocit, že takové prapodivnosti vnějšího světa pronikají i mezi nás křesťany. Možná, že nám by se zachtělo trochu té bujarosti, a tak se někteří snaží vytvořit jakési křesťanství bez Ježíše, nebo alespoň s Ježíšem jaksí nekompletním, aby náhodou nevyplašil a nerušil naši bujarost. Tak jako nemá rušit bujarost moderního člověka řvoucí a emise chrlící automobil.

Možná by stálo za to zhlédnout onu zmíněnou reklamu na auta bez aut, abychom měli představu, jak prapodivně by mohlo (alespoň u někoho a někde) jednou dopadnout křesťanství.

Přeji vám všem, milí čtenáři, požehnaný adventní čas prožitý v radostném očekávání oslavy Kristova příchodu.

Evermod Jan Sládek

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem. farář farností Lomnice nad Popelkou, Libštát a Nová Ves nad Popelkou

A CO MÁME DĚLAT MY?

15. prosince 2024 – 3. neděle adventní – Lk 3,10-18

Řehoř

Více než plášť potřebujeme oděv, a proto mezi plody hodné pokání patří dělit se s bližním nejen o všechny vnější věci, ale i o to, co je pro nás naprosto nezbytné: o oděv, který si oblékáme, nebo o jídlo, které činí naše tělo živým; proto následuje: A kdo má něco k jídlu, ať jedná stejně.

Jan prohlašuje, že není hoden rozvázat řemínky svých bot, jako by otevřeně říkal: Nemohu nosit Spasitelovy nohy, neboť si nezasloužím být nazýván ženichem. Bylo totiž zvykem, že pokud si muž nechtěl vzít za manželku tu, která mu patřila, měl mu rozvázat boty ten, kdo k ní přišel z příbuzenského práva jako ženich. Boty se totiž vyrábějí z mrtvých zvířat, a tak se vtělený Pán zjevil jako oblečený, neboť na sebe vzal zkázu naší porušenosti. Řemínky na botách jsou tedy uzlem tajemství. Jan tedy nemůže rozvázat řemínek na botě, neboť ani on sám nestačí na to, aby prozkoumal tajemství Vtělení, které poznal skrze Ducha proctví.

Ambrož

Povinnosti vyplývající z ostatních přikázání se týkají pouze jednotlivců, ale milosrdenství požívají všichni. Proto je všem dán příkaz dát někomu, kdo nic nemá. Milosrdenství představuje plnost ctností. Avšak i v samotném milosrdenství je zachována míra pro možnosti lidské situace: každý nemá být zbaven všeho, ale má se s chudým podělit o to, co má.

Beda

Síla Křtitelovy řeči přiměla i celníky a vojáky, aby žádali o radu ohledně své spásy, a proto následuje: „Přišli také celníci, aby se dali pokřtít, a ptali se ho: „Mistře, co máme dělat?““

Augustin

Proti Faustovi věděl, že když konají vojenskou službu, nejsou vrahy, ale služebníky zákona, nejsou mstiteli svých křivd,

Mattia Preti: Sv. Jan Křtitel káže (cca 1665)

ale obránci veřejného dobra. Jinak by jim odpověděl: „Složte zbraně, zanechte této vojenské služby, nikoho nebijte, nikomu neublížujte, nikoho neničte.“ V čem spočívá přednost člověka ve válce? Je to tím, že ti, kdo mají zemřít, někdy umírají, aby ti, kdo mají přežít, mohli vládnout v míru? To odsuzuje zbabělce, nikoli zbožné muže. Ve válkách se spravedlivě vytýká touha ublížit, krutá pomstychtivost, neukojitelná a nenasytná vášeň, bouřlivá divokost, touha po nadvládě a podobné věci, zatímco někdy i dobří vedou války, pokud jim Bůh nebo nějaká oprávněná autorita přikáže zlomit odpor násilníků a potrestat tyto věci, když se jim z řádu lidských věcí zdá, že jsou povinni buď něco takového přikázat, nebo v této věci spravedlivě poslechnout.

Jan Zlatoústý

Předtím řekl, že křtí pouze vodou, a nyní ukazuje prioritu křtu, který Mesiáš uděluje, když dodává: Bude vás křtít Duchem svatým a ohněm. Touto figurou ukazuje hojnost milosti: neříká „dá vám Ducha svatého“, ale „pokřtí vás (lit. ponoří vás)“, a slovy o ohni ukazuje moc milosti. A jako Kristus nazývá milost

Ducha vodou, čímž ukazuje její nesmírnou útěchu, kterou přijímá mysl těch, kdo jsou jí schopni, tak Jan slovem oheň vyjadřuje spalující a přímou sílu milosti i spalování hříchů.

Origenes

A jako Jan čekal na ty, kdo přicházeli k řece Jordánu, aby se nechali pokřtít, a některé odvracel se slovy: „Zmijí plemeno!“ (Lk 3,7) a vítal ty, kdo vyznávali své hříchy, tak Pán Ježíš bude stát v ohnivém řece u plamenného meče a bude křtít tímto proudem a přijímat do ráje každého, kdo po odchodu z tohoto života chce přejít do ráje a potřebuje očistu. Kdo však nemá znamení předchozích křtů, ten ohnivou lázní pokřtěn nebude.

Bez větru nelze oddělit pšenici od plev, a proto má v ruce vějíř: ukazuje, že jedno jsou plevy a druhé pšenice. Jsi-li totiž lehká pleva, to jest nevěřící, pokušení ukáže, že jsi to, co jsi skryl. Jestliže však statečně snášíš pokušení, pokušení samo tě neučiní věrným a trpělivým, ale ukáže ctnost, která v tobě byla skryta.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catena aurea.sk

ROZDÍL MEZI ROVNOSTÍ A STEJNOSTÍ

Je jasné, že fyzický svět (ale zřejmě ani duchovní) není dvourozměrný, ale třírozměrný, a takové má být i naše myšlení, resp. chápání celé Boží duchovní skutečnosti, které se zakládá na pozorování světa jako takového, byť ho ve svém „dvourozměrném“ myšlení nedokážeme nikdy plně pochopit a plně vyjádřit. Bůh (Trojice) evidentně není „dvourozměrný“ (Bůh a ďábel, jak si to většinou představujeme), ale trojiční (Otec, Syn a Duch svatý). Ďábel je jen padlý anděl... stvoření, ale často ho svět považuje za rovnocenný protiklad trojičního Boha.

Dvojrozměrnost ani v duchovním životě je neudržitelná a dříve nebo později se rozpadne, a to v důsledku nepřítomnosti odpuštění a smíření, které od nás Stvořitel požaduje. Jako nemůže pevně a stabilně stát stůl jen s dvěma nožičkami, tak nemůže obstát ani duchovní život založený jen na dvou protikladech bez potřebného „třetího“ prvku a jejich smíření. Dříve nebo později zákonitě sklouzne na jednu stranu a stane se nepoužitelný.

Životaschopný plán

Všechno v našem pozemském životě musí mít začátek i konec, tedy podléhat vzniku (zrodu), praktické existenci a fyzickému zániku. Bez toho, že bychom poznali tyto tři složky, a to začátek a věděli, kde se nacházíme, kam směřujeme a jak chceme skončit, nemůžeme dospět k ničemu pevnému, jasnému a stálému, na čem by se dalo dál budovat vztah s trojediným Bohem. Hmota „sama“, v rozporu s tím, jak nás učí současný materialismus (nejen marxistický, ale i liberální...), není schopna se sama vyvíjet, udělat ve svém vývoji nějaký „krok“ dopředu. Potřebuje mít vypracovaný životaschopný „projekt“, plán, směr, formu... Ten se musel dostat... a kde vznikl?

Pochopení založené na lásce

V praxi dnešní svět převážně uvažuje jen se dvěma rozdělujícími rozměry: oni a my, dobří a zlí, chytrí a hloupí, praví a leví... kde jeden „rozměr“ vylučuje (eliminuje) druhý... Vznikají spory na nejnižší úrovni a války na světové úrovni... Třetí prvek (rozměr), který je může rozlišit, ale i spojit, je spravedlivá vzájemná dohoda, kdy každá ze dvou stran se ochotně zúčastní na společném

Nejsvětější Trojice v manu skriptu „Román o růži“ (14. st.)

hledání pravdy i za cenu velkých obětí. Tím se vloží do procesu třetí prvek založený na pochopení druhé strany, které je možné jen v lásce. Nezůstane prostor pro kompromisy a může se nenásilně jít proti proudu.

Je zřejmé, že to zpočátku narazí na velký odpor: bude se argumentovat, že je naší povinností prosazovat své myšlenky, o kterých jsme nesprávně přesvědčeni, že jsou naše, ale ve skutečnosti jsou Boží, máme od něj jen poslání, které věrně chceme splnit... Takže jak je to vlastně?

V tomto světle se začne více ozřejmovat situace, ve které se při svém vtělení nacházel náš Pán. Příkázání lásky k Bohu a k bližním se spojuje v jeho příkázání vzájemné lásky. To je Ježíšovo vlastní při-

kázání: „Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte vy.“ (Jn 13,34) To je jeho „třetí“ prvek. „Kde jsou dva nebo tři v mém jménu, tam i já“. Kde je vzájemná láska, tam je i On, jako ten, který spojuje, jako „třetí prvek“.

Věříme ještě Bohu (nejen v jeho existenci!)? Křesťané vyznávající Boha – Trojici by to měli jasně chápat a chovat se jinak, než jak se obvykle chovají ostatní lidé. Máme se v lásce, dobrovolně, a nejen z povinnosti obětovat pro druhé, jak nám to ukázal Kristus a dává nám k tomu milost a odpuštění.

Rovnostářství směřující ke stejnosti

Hlavní myšlenkou, která se až do dnešní

Foto: Egor Myznik / unsplash

Nová totalita

Víme, že propagátoři mnoha ještě nedávných hrůzostrašných ideologií nejčastěji oslovovali veřejnost a získávali její přízeň příslibem budoucí rovnosti, která se pak postupně a nenápadně proměnila na rovnostářství a pak v současnosti na požadavek stejnosti (každému stejně, nezávisle na jeho individuálních schopnostech, potřebách a výkonech... tedy i bez lásky k bližnímu). Ale to se nikdy nikde dokonale nepodařilo uskutečnit a proměnit v realitu, protože každý reálný život (i v přírodě, nejen ve společnosti) se proti stejnosti bouří a vehementně mu odporuje. Stejnost je nepřirozená, protože brání jakémukoli vývoji. Kdo začal v lidské společnosti zavádět dvourozměrnou ideologii s vyloučením třetího prvku (nadpřirozeného i přirozeného) skončil (rozvody, potraty, antikoncepci, drogy...), kdo nenechal prostor třetí Boží osobě, nikdy nemůže blíž posunout lidstvo na jeho cestě k věčnosti, jen ho od něj odsouvat a oddalovat.

Stejnost je nebezpečná ideologie, která se snaží potlačit přirozené rozdíly mezi lidmi a vnútit jim uniformitu. Ta se projevuje „stejným myšlením“, „stejným pohlavím“, „stejným oblečením“ a dalšími projevy.

Je to nová totalitární ideologie. Zatímco rovnost usiluje o to, aby všichni měli stejný startovní bod, stejnost se snaží o to, aby všichni byli stejní bez ohledu na jejich individuální schopnosti, potřeby a úsilí. Tím se stávají neodlišitelní jedni od druhých, což velmi usnadňuje vládnoucí skupině kádrovou politiku.

Stejnost je v rozporu s Božím stvořením, které je však založeno na odlišitelnosti, rozmanitosti a doplňkovosti.

Mons. Ladislav Hučko

*Mons. ThDr. RNDr. Ladislav Hučko CSc.
apoštolský exarcha řeckokatolické církve*

doby nepozorovaně táhne celými dějinami, a dokonce v dnešní době nabývá – zdá se – vrcholu, je myšlenka rovnostářství, která vyúsťuje do stejnosti. Řešit otázky, které trápí lidi tím, že se násilně odstraní jeden aspekt, jedna doplňující strana, v tomto případě jedna ze dvou, odstraní se (zdanlivě) protiklad a zredukuje se (zjednoduší) všechno na jedno... To je vlastně jen nepravá „jednota“, která se velmi brzo rozpadne. Odstranit pravou odlišnost, jinakost, protiklady, které se doplňují a zabezpečují rozvoj, růst a život... nahradit je modifikacemi, neplodnými úpravami odstraňujícími odlišnosti, je jen jiná modifikace mrtvé stejnosti bránící životu, jeho růstu a rozvoji lidstva. Vždyť je známo, že na žádném živém stromu nejsou ani dva listy stejné...

Obsah křesťanství tkví v tajemství Nejsvětější Trojice. Bůh není jen moc, která dala vznik světu a všemu, co se na něm nachází, ale dává mu smysl, dynamiku, vtahuje stvoření, na prvním místě člověka, do svého okruhu lásky.

Stejnost (stále víc považovaná za vůdčí myšlenku současnosti) se dál šíří a nabývá rozmanité podoby. Stačí si vzpomenout na myšlenku rasové stejnosti (kdo tomu neodpovídá, toho nějakým

způsobem eliminovat – postihlo to především Židy...) a třídní stejnosti (podle marxismu ostatní třídy – kromě dělnické – buď zničit, nebo ponížít). Nacismus chtěl povýšit jednu rasu nad všechny a ostatní buď zničit (ty takzvané méněcenné), nebo zotročit. Komunismus chtěl to samé, jenže si k tomu vybral tzv. třídy. Jedna třída je vůdčí a ostatní buď zlikvidovat, nebo zotročit. Obě tyto teorie povýšené na státní zákon neuspěly a zanechaly za sebou jen spoušť milionů obětí.

Myšlenka stejnosti však dál pokračuje na své pouti světem. Neomarxisté ji neopustili a považují ji za svůj hlavní trumf a patent, kterým chtějí řešit aktuální problémy lidstva: chudobu, války, hlad, zločinnost, chamtivost, demografickou „zimou“... Je to velmi nebezpečná teorie, která může mít nedozírné následky. Křesťané jsou a budou pronásledováni do konce světa. Nedělejme si iluze. Tato teorie stejnosti (budete jako Bůh, stejní) se táhne – a bude táhnout – celými lidskými dějinami. A my křesťané nikdy nemůžeme přijmout tuto teorii, která když se stane praxí, může velmi nevhodně poznamenat velkou část lidstva a poskytovat důvod k pronásledování nejen křesťanů.

PRÁZDNOTA LIBERÁLNÍ TEOLOGIE

Liberalní teologie může z křesťanství udělat jen další, mlhavější formu ateismu.

V roce 2009 Daniel Dennett ve svém projevu na jedné ateistické konferenci poprvé použil výraz „řádoby hlubokomyslnost“ (angl. *deepity*), jímž označoval výroky, které se na první pohled jeví jako hluboké, ale při bližším prozkoumání se ukáže, že jsou při nejlepším povrchně pravdivé („Láska je jen slovo“) nebo nesmyslné („Věř ve víru“). Někteří ateisté říkají, že teologie je jen snůška „řádoby hlubokomyslností“, ale to je jako tvrdit, že nesmyslná „braková filozofie“ (angl. *junk philosophy*) vypovídá o bezcennosti veškeré filozofie.

Například v interview z roku 2019 se Serene Jonesovou, protestantskou duchovní a rektorkou teologického semináře Union Theological Seminary, pro New York Times lze najít „brakovou teologii“. Zde je několik jejích „hlubokomyslností“:

- „Prázdny hrob symbolizuje, že vrcholnou lásku v našich životech nelze ukřižovat a zabít.“
- „Život v lásce je motivován prostým faktem, že láska je opravdová.“
- „Poselstvím Velikonoc je, že láska je silnější než život či smrt.“

Když slyším takové řeči, vybaví se mi epizoda ze Simpsonových, kde Reverend Lovejoy prodává zmrzlinu, jejíž příchuť nesou názvy typu: „plod Panny Marie“ či „příkazomátová“. Pak Líza nabídne „unitářskou zmrzlinu“ a podá jí prázdnou misku. Líza se ohradí: „Vždyť tam nic není,“ na což Lovejoy odpoví: „Přesně tak.“ Unitáři, kteří nemají „žádné společné vyznání víry“, jsou jen jedním příkladem teologů, jejichž řeč zní vznešeně a hezky, ale jejich jediným opěrným bodem je pouhá sentimentalita.

Prázdnotu těchto „hlubokomyslností“ lze dobře odhalit pomocí několika prostých otázek: V jakém smyslu je láska silnější než smrt? Čím se láska stává „opravdovou“? Můžete tak ukázat, že daný člověk pouze obléká sekulární naděje do hávu náboženského vyjadřování.

Foto: Jaroslav Tupy / Člověk a Víra

Také si všímám, že stoupenci liberalní teologie často brání svůj postoj tak, že tradiční pojetí Boha a víry líčí jako něco pro prostáčky. Jejich ukvapené odmítavé soudy však často odhalují jejich vlastní přílišně zjednodušující chápání teologie. Například Jonesová tvrdí: „Ukřižování není něco, co Bůh řídí shora. Všudypřítomná představa násilnického Boha otce, který posílá svoje vlastní dítě na kříž, aby Bůh mohl lidem odpustit, je pomatená.“

Takové překrucování Trojice bych čekal od vesnických ateistů, ale ne od duchovní, která by měla chápat, že se Bůh stal člověkem, aby dobrovolně vydal sám sebe jako obět lásky, která převáží nad zlem našich hříchů.

Jonesová také tvrdí, že křesťané, kteří jsou „posedlí“ vzkříšením, mají „vratkou víru“. Píše: „Co kdyby zítra někdo zjistil, že Ježíšovo tělo je ještě v hrobu? Znamenalo by to, že křesťanství je lež? Ne, víra je silnější.“ Vyprávějte to sv. Pavlovi, který prohlásil: „Jestliže Kristus nebyl vzkříšen, pak je naše zvěst klamná, a klamná

je i vaše víra“ (1K 15,14).

Svůj výrok o nedůležitosti vzkříšení se tato dáma snaží hájit slovy: „Ty příběhy jsou všude. V Markově evangeliu se o vzkříšení nepíše, je tam jen prázdný hrob. Ti, kdo tvrdí, že vědí, jestli k němu došlo, nebo ne, si lžou do kapsy.“

Je pravda, že kratší závěr Markova evangelia neobsahuje zjevení vzkříšeného Ježíše, ale rozhodně v něm je zpráva o vzkříšení, protože mládenec u hrobu ženám říká: „Neděste se! Hledáte Ježíše, toho Nazaretského, který byl ukřižován. Byl vzkříšen, není zde. Hle, místo, kam ho položily. Ale jděte, řekněte učedníkům, zvláště Petrovi: ‚Jde před vámi do Galileje; tam ho spatříte, jak vám řekl‘“ (Mk 16,6–7, přidané zdůraznění).

To vede k další dobré otázce, kterou lze položit: Čím se křesťanství bez zázraků liší od morálně bezúhonného ateismu?

Jonesová říká, že peklo neexistuje; podle ní to je realita, kterou vytváříme, když „odmítáme lásku“. A Velikonoc

představují „lásku, která vítězí nad utrpením“. Člověk ale může být ateistou, který vkládá naději v lásku a trpělivě snáší utrpení, takže proč se vůbec namáhat být křesťanem? Ve skutečnosti když se jí redaktor zeptal, zda je křesťanem, i když popírá Ježíšovy zázraky, Jonesová odpovídá: „No, v mnohém se mnou souzníte, a to sloužím v křesťanské církvi.“

Ano, Jonesová by mohla říct, že její teologie není totéž co ateismus, protože věří v Boha, ale její Bůh je tak omezený a lhostejný k lidským záležitostem, že by klidně ani nemusel existovat.

Jonesová například prohlašuje, že neuctívá všemocného, vševědoucího Boha, protože ten je produktem „římské právní teorie a řecké mytologie“ (i když řecko-římská božstva byla ve své moci, poznání a dobrotě omezená). Také tvrdí, že Bůh neodpovídá na modlitby a místo aby „řídil svět“, pouze nás „zve“ k lásce, spravedlnosti a milosrdenství.

Takovým Bohem by klidně mohla být nějaká seberozvojová knížka, kterou člověk jednou za pár měsíců vezme do ruky, aby tam pro sebe našel radu. Ve skutečnosti je Bůh pro některé liberální teology pouhou projekcí lidských ideálů a v žádném smyslu není skutečný.

John D. Crossan, jeden z nejslavněj-

ších novozákonníků na světě, jednou dostal otázku: „Existoval Bůh v období jury, kdy ještě nebyli žádní lidé?“ Crossan odpověděl: „Nesmyslná otázka,“ a dále řekl, že bez víry Bůh neexistuje. Avšak s takových chápáním Boha nepřekvapuje, že místa jako Sjednocená církev Kanady mají duchovní, která se prohlašuje za ateistku. Jeden z názvů jejích knih výborně shrnuje podstatu liberální teologie: *S Bohem, nebo bez Boha: Proč je to, jak žijeme, důležitější než to, čemu věříme.*

Je pravda, že praktikováním ctnosti dosahujeme štěstí, ale jen proto, že nás Bůh utvořil k tomu, abychom byli ctnostnými lidmi, a šťastní jsme tehdy, když žijeme v souladu s přirozeností, kterou nám dal. Sv. Pavel však uštěďruje smrtící úder sekulárnímu i křesťanskému liberalismu, který spásu hledá pouze ve ctnosti: „Víme, že zákon je svatý – já však jsem hříšný, hříchu zaprodán. Nepoznávám se ve svých skutcích; vždyť nedělám to, co chci, nýbrž to, co nenávídím“ (Ř 7,14–15).

Naše velikonoční radost nespočívá v něčem nesmyslném, jako je „naděje v naději“ nebo „víra ve víru“. Je zakotvena v realitě Kristova vzkříšení. Ve skutečnosti to je jediný fakt, který vysvětluje příchod křesťanství do starověkého světa,

jenž nebudoval náboženství kolem otřepaných frází. Jediným důvodem, proč si učedníci nemysleli, že jejich rabbi byl jen další zkrachovalý mesiáš jako všichni ostatní, je to, že jim tři dny po svém ukřižování dokázal své vítězství.

Díky tomu máme opravdovou naději, že nás Bůh vysvobodí od hříchu, který sami nedokážeme přemoci, a probudit nás k novému životu jak v naší duši v tomto životě, tak v našem těle v životě budoucím. Bůh dokázal, že „láska je silnější než smrt“, ale ne humanistickým smýšlením, nýbrž slavným vítězstvím. Jak to prohlásil sám Kristus: „Byl jsem mrtev, a hle – jsem živ na věky věků a mám klíče od smrti a podsvětí“ (Zj 1,18 ČLP).

Trent Horn
Catholic Answers
Alena Švecová

Trent Horn
apologeta pro Catholic Answers

VŠUDYPŘÍTOMNÁ OBRAZOVKA

Naše kultura založená na obrazkách je plochá a časově omezená, naprosto imanentní, v jistém smyslu velmi pomíjívá. Žádná z těchto vlastností nepřispívá k otevřenosti vůči transcenci.

Redaktor časopisu *First Things* Mark Bauerlein hovořil v Belmont House ve Washingtonu o své nejnovější knize *The Dumbest Generation Grows Up* (Nejhlupejší generace dospívá), která je pokračováním jeho knihy z roku 2008 *Dumbest Generation*. Obě knihy pojednávají o důsledcích toho, že generace dospívá pod vlivem obrazovek. Předchozí kniha varovala před možnými důsledky; nejnovější kniha zkoumá, co se stane, když tato generace překročí věkovou hranici

dospělosti. Čtenáři by se měli do Bauerleinových knih ponořit, aby se seznámili s celou škálou problémů, s nimiž se generace obrazovek potýká. Já se omezím na tři.

Závislost na obrazkách

Zaprvé, závislost na obrazkách zlikvidovala čtenářské dovednosti a posléze i vědomostní úroveň. Výuka přes obrazovku byla původně propagována jako způsob, jak přizpůsobit vzdělávání indi-

viduálním zájmům a schopnostem dítěte, ale zejména po covidovém lockdownu se ukázalo, že zpřístupnění knihoven celého světa na jedno kliknutí nezvýšilo gramotnost ani kulturní úroveň mladých lidí.

Když papež František nedávno hovořil o tom, že je třeba přimět lidi (zejména seminaristy) k tomu, aby četli literaturu a částečně se odpoutali od obrazovek, prohlásil jsem, že papežův návrh nebere v úvahu, jak obrazovky mění přístup lidí ke čtení. Nejsou to jen „různé způsoby

Foto: freepik

zprostředkování obsahu“. Zásadně se liší v tom, jak každý z nich přistupuje k textu, i v tom, jak podmiňují psaní tohoto textu. Řekněme, že James Fenimore Cooper by neudělal kariéru jako přispěvatel na Twitteru.

Jednobarevný svět

Zadruhé, Bauerlein v návaznosti na předchozí argument kritizuje obrazovky za to, že uzavírají mladé lidi do kleští mládežnické kultury. Knihy alespoň občas nutí mladé lidi zabývat se tím, čemu se kdysi říkalo „vyšší kultura“, tedy něčím, co přesahuje úroveň zájmu současného teenagera či mladého dospělého. V mnoha ohledech jde o „antiintelektuální“ kulturu. Sociální sítě posilují toto zaměření na mládež svými mechanismy „přátelství“, které posilují svět a étos převážně mladých uživatelů. Namísto mezigeneračního obohacení, tvrdí Bauerlein, orientace sociálních sítí na mládež uzavírá mladé lidi do ghetta, a to i s veškerou nezralostí, kterou má za následek taková absence životních zkušeností. Zdaleka nejde o „rozmanitost“ nebo „inkluzi“, ale o generačně (a kulturně) jednobarevný svět, který vylučuje jiné světónázory, než je ten vlastní.

„Nones“

Třetím – a podle mého názoru nejdůležitějším z Bauerleinových argumentů – je

imantizační účinek obrazovek. Bauerlein se tohoto tématu krátce dotkl v závěru svého proslovu, ale možná je právě tento argument ze všech nejdůležitější: zaměření obrazovek na tady a teď, a na mládež, neponechává žádný prostor pro transcendentno. Jak může transcendence proniknout do sociálních sítí? A pokud pro transcendentno není v sociálních sítích místo, kam se pak vejde Bůh nebo jakékoli „existenciální otázky“? Stávají se vůbec otázkami? Uvažuje se o nich vůbec? Bauerlein nepovažuje za náhodu (ani já si to nemyslím), že s tím, jak sociální sítě ovládly několik generací, vznikl v těchto generacích také fenomén nábožensky nepraktikujících lidí, kterým říkáme „nones“ (bez vyznání).

Kultura a étos obrazovky jsou ploché a časově omezené, naprosto imanentní, zcela zaměřené na přítomný okamžik, v jistém smyslu velmi pomíjivé. Žádná z těchto vlastností nepřispívá k otevřenosti vůči transcendenci. Ve skutečnosti podporují lhostejnost, ne-li odcizení vůči transcendentním skutečnostem.

Důsledkem však není jen náboženská odcizenost. Pravděpodobně jde ruku v ruce i s dalšími jevy, jako je vyšší výskyt depresí a psychických onemocnění mezi mladými lidmi, sociální dysfunkčnost, a dokonce i sebevraždy. To se projevuje především v období dospívání, a zejména u dospívajících dívek, které ve snaze vy-

tvořit si vlastní identitu trpí tím, že jsou ponořeny do kultury vrstevníků, která je často negativní, nejistá a plná pocitů viny. Taková je daň za imanentnost.

Mínótauros imanence

Jacques Maritain před mnoha lety v jiném kontextu kritizoval současné ponoření do přítomnosti na úkor transcendence. Nazval to „mínótaurem imanence“. V mnoha ohledech byl, co se týče našich současných problémů, velmi prozíravý. Mínótauros byl kříženec, „nekonformní“, napůl člověk, napůl zvíře, zplozený při bestialitě. Byl uvězněn v labyrintu na Krétě, do kterého bylo pravidelně posíláno čtrnáct mladých lidí z Athén – sedm mužů a sedm dívek –, aby je Mínótauros pozřel. Teprve Théseus ho nakonec zabil (a díky niti, kterou dostal, se mu podařilo najít cestu zpět z labyrintu).

Dnešní Mínótauros imanence sice není napůl býk a napůl člověk, ale i nadále stravuje mladé lidi, kteří jsou jinak v rozpuku mládí. Nepohlcuje je tím, že by je požíral zaživa, ale tím, že požírá jejich přirozenou otevřenost vůči něčemu (a Někomu) většímu a přesahujícímu je samotné. Naplňuje je plochostí tohoto světa tím, že jim zaslepuje oči před dobrodružstvím vydat se do hlubin života s Bohem jako jejich průvodcem. Bauerlein poukázal na něco, co podrývá naše úsilí o evangelizaci a pastorační mládeže a co je hlavním důvodem rostoucího počtu lidí bez vyznání.

Kde je dnešní Théseus?

*John M. Grondelski
Crisis Magazine
Pavel Štíčka*

*John M. Grondelski, Ph.D.
morální teolog*

POSLEDNÍ CESTA K VIDĚNÍ BOHA

Závěr života a smrt sv. Tomáše Akvinského

Tento rok si připomínáme 750 let od smrti sv. Tomáše Akvinského, velkého dominikánského světce a učitele. Nedávno při této příležitosti putovala naší zemí vzácná relikvie – Tomášova lebka. Jaká byla jeho svatá smrt a co jí předcházelo? Následující řádky se snaží odpovědět na tuto otázku.¹

Svatá každodennost

Životy svatých jsou mnohdy velmi dobrodružné, a tak poskytují vděčnou látku pro filmy a romány, které jsou jim věnovány. Oproti tomu o životě svatého Tomáše Akvinského se nedá říci, že by byl příliš dobrodružný, alespoň z vnějšího hlediska. Proto když americký spisovatel Louis de Wohl, autor vynikajících a čtivých románů o životech svatých, zasvětil jedno ze svých děl také sv. Tomášovi² a chtěl mu dát dramatictější charakter, musel se utéci k zachycení bojů mezi papežem Inocentem IV. a císařem Fridrichem II., do nichž byli zapojeni Tomášovi bratři.

Život Andělského učitele nebyl tedy navenek příliš dramatický, i když zde byly jisté výjimky. Sv. Tomáš se během svého života modlil, studoval, učil a psal, a tak naplnil své dominikánské povolání a dosáhl svatosti. Jednalo se o každodenní život dominikánského profesora, avšak o každodennost prožívanou vzorným, svatým, ba heroickým způsobem. Svědectví během procesu jeho svatořečení tak hovoří o jeho lásce, vlídnosti, pokoře, čistotě a dalších ctnostech.

Životopis od Viléma z Tocca

Zmiňovali jsme „jisté výjimky“ v běžném Tomášově životě. Těmi byla určitá vidění a některé zázraky, jimiž Bůh potvrdil svatost jeho života a pravdivost jeho nauky. S jejich líčením se setkáváme především v nejvýznamnějším prameni o životě světce, kterým je *Ystoria sancti Thome de Aquino* (*Dějiny svatého Tomáše*) od dominikánského bratra

Francisco de Zurbarán: Apoteóza sv. Tomáše Akvinského (1631)

še z *Akvina*) od dominikánského bratra Viléma z Tocca.³ Tento dominikán byl promotorem kauzy Tomášova svatořečení, poznal ho osobně na konci jeho života v Neapoli a konzultoval jeho dominikánské spolubratry i jeho příbuzné, což činí uvedené dílo velmi vzácným.

Pak máme další prameny a mnohé současné knihy o životě sv. Tomáše, které z těchto pramenů vycházejí. Z nich nemůžeme nezmínit dílo dominikána Jeana-Pierra Torrella, velkého tomášovského badatele.⁴

Proběhnutí Tomášovým životem

Život každého člověka je tajemstvím, zvláště životy svatých. Přesto se chceme nyní s pomocí Viléma z Tocca, Jeana-Pierra Torrella a dalších pokusit alespoň trochu poodhrnout závěs tajů života Andělského

učitele. Dříve, než se zastavíme podrobněji u závěru jeho života, který je hlavním tématem naší úvahy, bude vhodné rychle proběhnout to, co tomuto svatému konci předcházelo a co do něho vyústilo:

Sv. Tomáš se narodil v roce 1224 nebo 1225 na hradě Roccasecca ve šlechtické rodině. Jako chlapec byl odveden do benediktinského opatství Montecassino. Zde takřka bombardoval své benediktinské učitele naléhavou otázkou: *Quid est Deus?* – „Co je Bůh?“ Měl se jako šlechtický syn jednoho dne stát montecassinským opatem, ale pobyt v Neapoli změnil plány jeho rodiny: Tomáš zde poznal dominikány a rozhodl se k nim vstoupit. Poté, co se mu podařilo překonat velký odpor rodiny, studoval v Paříži a v Kolíně nad Rýnem, především pod vedením sv. Alberta Velikého.

V roce 1252 začal učit na univerzitě v Paříži, nejvýznamnější univerzitě své doby, a o čtyři roky později zde dosáhl tehdejšího nejvyššího akademického titulu *Magister in Sacra Theologia* – „mistr v posvátné teologii“. V roce 1259 se vrátil do Itálie: nejprve zřejmě pobýval v Neapoli a pak učil jako konventní lektor

1 Tento článek do značné míry vychází z přednášky, kterou měl její autor dne 6. října 2023 v italském městě Ceccano na konferenci *San Tommaso d' Aquino, luce della fede e del pensiero* (Svatý Tomáš Akvinský, světlo víry a myšlení).

2 Srov. *Tiché světlo: Román o Tomáši Akvinském*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2015.

3 Srov. kritické vydání tohoto díla: *Ystoria sancti Thome de Aquino*. Ed. Claire le Brun-Gouanvic. Toronto: Pontifical Institute of Mediaeval Studies, 1996.

4 Srov. české vydání jeho díla: *Svatý Tomáš Akvinský: Osoba a dílo*. Praha: Krystal OP, 2017. Srov. také shrnutí tohoto díla v jeho knižce *Svatý Tomáš pro začátečníky*. Praha: Krystal OP, 2024.

v Orvietu a v klášteře sv. Sabiny v Římě. Tam začal psát své největší dílo, *Teologickou sumu*. V letech 1268–1272 vyučoval podruhé na pařížské univerzitě. Byla to doba nemála doktrinných kontroverzí a též neobyčejně plodná na různá díla.

Návrat do Neapole

Tak jsme dospěli ke konci Tomášova života, totiž do roku 1272, kdy potřetí opustil Paříž: jednou ji opustil jako student a dvakrát jako profesor. Opět se přesunul do Itálie. Můžeme říci, že kruh se uzavírá: kraj mezi Římem a Neapolí, svědek počátku života sv. Tomáše, se také stal místem jeho konce. Andělský učitel se tak vrátil do Neapole, kde před mnoha lety započal svůj dominikánský život. Podle rozhodnutí kapituly své římské provincie, která se sešla ve Florencii, měl v Neapoli založit nové generální studium, tedy nejvyšší studium dominikánského řádu.

Komentování Písma sv. a kázání

Co sv. Tomáš po založení studia v Neapoli dělal? To, co dělal normálně: nejprve tedy učil. Trojí byl vznešený úkol mistra v posvátné teologii: úkol *legere* – „číst“, tj. komentovat Písmo svaté; úkol *disputare* – „disputovat“, tj. vyřešit disputovanou otázku; a úkol *praedicare* – „kázat“. Sv. Tomáš se v Neapoli věnoval především prvním úkolům – „číst“ a v dopoledních hodinách komentoval s velkou pravděpodobností listy sv. Pavla a žalmy. Na těchto přednáškách byli přítomni všichni neapolští dominikáni, mezi nimi také již jmenovaný Vilém z Tocca.

Pak sv. Tomáš studoval a psal, především svou *Teologickou sumu*. A nemůžeme opomenout další úkol mistra v posvátné teologii, totiž úkol kázat: v postní době 1273 kázal o základních křesťanských textech – o desateru Božích přikázání, apoštolském Krédu a modlitbách Otčenáš a Zdravas Maria.⁵ Kázal v neapolském nářečí a podle svědectví Viléma z Tocca jeho kázání vzbudila velký obdiv a nadšení věřících.⁶

Putování vzácné relikvie lebky sv. Tomáše Akvinského v České republice. Foto: Jana Chadimová / Člověk a Víra

Mystické vidění o svátku sv. Mikuláše

Avšak konec Tomášova života se přibližoval a také Bůh se mu stával stále bližším. Tak dne 6. prosince 1273 nadešel svátek sv. Mikuláše. Sv. Tomáš jako obvykle slavil na počátku dne mši svatou. Během jejího slavení měl mystické vidění, které ho hluboce proměnilo. Po této mši svatě již nepsal a neučil. Když na něj bratr Reginald z Piperna, jeho věrný sekretář, naléhal, aby pokračoval v psaní své *Teologické sumy*, odpověděl: „Už nemohu. Všechno, co jsem napsal, mi připadá jako sláma.“ My se tomuto tvrzení možná divíme a ptáme se: „Jakže? Toto obrovské filozoficko–teologické dílo, které co do svého významu nemá obdoby, je pouhou slámou?“ Pochopíme je však na základě Tomášových následujících slov: „Ve srovnání s tím, co jsem viděl.“ On dospěl k jádru Božího tajemství, a tak se mu veškeré lidské slovní vyjádření tohoto tajemství, nutně nedokonalé, jevílo jako sláma. Dodáváme, že *Teologická suma* tak zůstala nedokončená.

Papežský příkaz odebrat se na koncil

Sv. Tomáš nebyl svou myslí již na této zemi, ale přišel příkaz papeže Řehoře X., aby se odebral na koncil ve francouzském Lyonu. Příkaz byl od samotného papeže, a tak se sv. Tomáš, třebaže unavený a na konci svých fyzických a mentálních sil, na konci ledna či na počátku února 1274 spolu s bratrem Reginaldem z Piperna a dalšími bratry vypravil na cestu. Už nyní můžeme odhalit, že zatímco sv. Bonaventura, františkán a Tomášův kolega na pařížské univerzitě, zemřel v průběhu zmiňovaného koncilu – druhého lyonského ekumenického koncilu – sv. Tomáš zemřel během cesty na něj.

Náš světec byl svou myslí již mimo tento svět a jeho únavu potvrzuje událost, ke které došlo brzy po začátku cesty. Tomáš si nevšiml stromu, který padl přes cestu, a narazil hlavou o jeho větev. Byl to pro něho šok. Jeho společníky to znepokojilo a chtěli mu pomoci. On jim však řekl, že se jedná jen o lehké zranění, a tak pokračovali v cestě.

Dopis opatu Bernardovi

Opět lze konstatovat, že kruh se uzavírá, protože náš světec procházel během svého putování pod montecassinským opatstvím, kde prožíval svá chlapecká léta. Zde, pod horou s klášteřem, byl očekávan opatem Bernardem Ayglielem a některými montecassinskými mnichy. Měli v rukou kodex s komentářem sv. papeže Řehoře Velikého ke knize Job, zvaným *Moralia*. Chěli, aby sv. Tomáš vysvětlil jeden úryvek tohoto díla, kde svatý papež píše o Božím předzvědění (*praescientia Dei*) vzhledem k svobodným lidským skutkům: úryvek, který předtím znepokojil a pohoršil mnichy, neboť se domnívali, že popírá lidskou svobodu.

Andělský učitel několika větami mistrně vyřešil tento problém, zachovávaje jak Boží předzvědění, tak lidskou svobodu. Nadiktoval tyto věty a zřejmě bratr Reginald z Piperna je zapsal na okraj textu v kodexu. Jedná se tak o poslední Tomášovo dílo, které je nazýváno *Epistola ad Bernardum abbatem casinensem* – „Dopis montecassinskému opatu Bernardovi“. Dlouhou dobu bylo neznámé a bylo objeveno až v 19. století montecassinským mnichem a historikem Luigi Tosti a publikováno v roce 1875.

Zázrak s rybami v Maenze

Sv. Tomáš a jeho společníci po několika

5 Srov. česká vydání těchto kázání: *Výklad Vyznání víry a Desatera*. Praha: Krystal OP, 2011; *Výklad modliteb*. Olomouc: Maticе cyrilometodějská, 1993.

6 Srov. *Ystoria sancti Thome*, cap. 48: s. 182–184.

dnech cestování dospěli v druhé polovině února na hrad v městě Maenze, kde žila Tomášova neteř Francesca. Zde sv. Tomáš onemocněl a ztratil chuť k jídlu. Lékař, který byl povolán, aby ho léčil, se zeptal, co by chtěl jíst, a obdržel neočekávanou odpověď: že by si dal rád čerstvé sledě, které si oblíbil ve Francii. Zázrakem se tito sledi objevili na trhu v Maenze. (Před nějakou dobou byl v Maenze postaven pomník k Akvinátově cti: náš světec je tam zobrazen právě s oněmi rybami.)

Poslední pobyt ve Fossanově

Sv. Tomáš cítil, že se blíží den jeho smrti. „Má-li mě Pán navštívit, je lépe, aby mě našel spíše v domě řeholníků než v domě světských osob,“ řekl. Byl tak převezen na koni do blízkého cisterciáckého opatství Fossanova, s jehož opatem byl spojen příbuzenskými pouty.

V tomto opatství prožil poslední dobu svého pozemského života, obklopen laskavou péčí tamějších cisterciáckých mnichů. Tradice říká, že na smrtelném loži diktoval mnichům komentář k Písni písní, ale zřejmě jde jen o zbožnou legendu.

Vyznání víry při přijetí viatika

Samotný den smrti sv. Tomáše, tj. 7. března 1274, byl obdivuhodně připraven jeho přijetím svatých svátostí: svatou zpovědí bratru Reginaldovi, posledním pomazáním a zvláště několikrát viatikem, tj. svatým přijímáním. Papež Pius XI. dal sv. Tomášovi titul *Doctor Eucharisticus* – „Eucharistický učitel“,⁷ protože učil jako nikdo jiný o Nejsvětější svátosti. A tento Eucharistický učitel u příležitosti přijetí viatika ukázal, že je také *Sanctus Eucharisticus* – „Eucharistický světec“ a že jeho eucharistická nauka byla vždy úzce spojena s jeho intenzivním eucharistickým životem. Vilém z Tocca svědčí, že když Tomáš se slzami přijímal Eucharistii, pronesl svou osobní modlitbu *Adoro te devote* – „Klaním se ti vroucně“, kterou se modlil už tolikrát předtím,⁸

a následně toto silné vyznání víry:

*Přijímám tě, ceno vykoupení své duše; přijímám tě, viatikum svého putování, z lásky k němuž jsem studoval, bděl a pracoval; o tobě jsem kázal, o tobě jsem učil, nikdy jsem proti tobě nic neřekl; jestliže jsem však něco řekl, řekl jsem to z neznalosti a nejsem zatvrzelý ve svém omylu; jestliže jsem řekl něco špatného o této svátosti a jiných svátostech, vše ponechávám nápravě svatých římských Církve, v jejíž poslušnosti nyní odcházím z tohoto života.*⁹

Vidění sv. Pavla

Můžeme ještě připojit další *fioretto* – „kvítek“¹⁰ z konce života sv. Tomáše, opět zaznamenaný Vilémem z Tocca: „kvítek“, který je spojen s Tomášovým komentováním listů sv. Pavla v Neapoli, o němž se píše výše:

*Když [Tomáš] umíral ve Fossanově, bratr Pavel z Aquily [...], přebývající v neapolském konventu, měl obrazné vidění, ve kterém viděl, jak náš učitel učil ve škole v Neapoli před velkým množstvím žáků a jak do této školy vešel svatý Pavel spolu se svatými. Když učitel sestoupil z katedry a chtěl mu jít naproti, apoštol mu pokynul, aby přednášel a pokračoval v přednášce, kterou započal. Tehdy učitel prosil apoštola, aby mu řekl, zda má pravé poznání o jeho listech. Ten mu odpověděl: „Ano, dobré, jaké člověk žijící v těle v tomto životě může znát. Chci však, abys šel se mnou, a já tě dovedu na místo, kde budeš mít o všem jasnější poznání.“ A viděl, jak ho uchopil za kapu a vzal mimo školu.*¹¹

⁹ *Ystoria sancti Thome*, cap. 58: s. 198: „Sumo te pretium redemptionis anime mee, sumo te uiaticum peregrinationis mee, pro cuius amore studui, uigilauí, et laborauí; te predicauí, te docuí, nichil umquam contra te dixi, sed si quid dixi, ignorans dixi nec sum pertinax in sensu meo; sed si quid male dixi de hoc sacramento et aliis, totum relinquo correctioni sancte Romane Ecclesie, in cuius oboedientia nunc transeo ex hac uita.“

¹⁰ Toto označení událostí něčího života jako „kvítek“ vychází ze známého díla *Fioretti di san Francesco* (*Kvítky svatého Františka*), které vypráví život sv. Františka z Assisi (srov. jeho nové české vydání: *Kvítky svatého Františka*. Praha: Paulínky, 2021). Podle jeho vzoru byla v Itálii publikována kniha *Fioretti di fra Tommaso* (*Kvítky bratra Tomáše*). Torino: Centro Librario Domenicano, 1974.

¹¹ *Ystoria sancti Thome*, cap. 60: s. 200.

⁷ Srov. encykliku *Studiorum duces*. AAS, 15 (1923), s. 320.

⁸ Srov. Jean-Pierre Torrell: „*Adore Te devote* – Nejkrásnější modlitba sv. Tomáše Akvinského“. *Salve*, 15, č. 2 (2005), s. 65-72.

Posmrtná sláva

Co se týká posmrtných osudů sv. Tomáše, byl pochován v opatství Fossanova, kde zemřel. Později se dominikánům podařilo učinit to, čeho se cisterciáci ve Fossanově oprávněně obávali, totiž zmocnit se těla světce: bylo umístěno do dominikánského kostela v Toulouse, kde odpočívá dodnes.¹²

V roce 1323 byl Tomáš Akvinský prohlášen papežem Janem XXII. v Avignonu za svatého, v roce 1567 sv. Piem V. za učitele Církve a v roce 1880 Lvem XIII. za patrona všech katolických škol.

Vedere Deum

Co říci na závěr? Připomeňme si znovu naléhavou otázku sv. Tomáše coby chlapce na Montecassinu: *Quid est Deus?* – „Co je Bůh?“ Můžeme říci, že během celého svého života usiloval o nalezení stále hlubší odpovědi na tuto otázku. Jistě našel velmi hlubokou odpověď v uvedené mystické zkušenosti o svátku sv. Mikuláše roku 1273. Avšak nejdokonalější a definitivní odpovědi dosáhl dne 7. března 1274 ve Fossanově, když zemřel a začal patřit na Boha tváří v tvář. Jak nás on sám učí,¹³ jen ve *vedere Deum* („vidění Boha“) – jen v bezprostředním poznání Boží podstaty v nebi – spočívá naše blaženost (*beatitudo*), tj. neomezené a věčné štěstí, po kterém každý člověk touží.

P. Štěpán Maria Filip OP

P. Lect. PhDr. Štěpán Filip OP, Th.D. farní vikář v Jablonném v Podještědí a pověřený profesor na univerzitě *Angelicum* v Římě

¹² určitým přerušením od francouzské revoluce do sedmdesátých let minulého století, kdy bylo umístěno v chrámu sv. Saturnina v Toulouse.

¹³ Srov. zvláště *Summa theologiae* I-II^{ae}, ot. 1–5. Srov. také nový český překlad těchto otázek Sumy: TOMÁŠ AKVINSKÝ: *O blaženosti v Teologické sumě*. Praha: Krystal OP, 2016.

NENECHME SI VZÍT ADVENTNÍ PÍSNĚ

Blíží se období masivních vánočních trhů, bezbřehé komerce a nátlaku na to mít doma vánoční atmosféru a ideálně Santu Clause už na začátku prosince. V obchodních domech budou už vesele vyhrávat koledy od první neděle adventní, a někde je dokonce slavnostně zatroubí ironicky z kostelní věže na zahájení „vánočního období“. Trochu brzy, že?

Ale člověk by byl naivní, kdyby si myslél, že dnešní konzumní společnost bude hledat opravdový adventní repertoár. Ten je však zvláště v českých zemích mimořádný a díky Bohu se nám dochovalo množství adventních písní, které v sobě hluboce odrážejí adventní tematiku. Stejně jako svatí patriarchové toužili po příchodu Spasitele, tak naši drazí předkové této země vyjádřili touhu po Kristu Ježíši ve zbožných adventních písních. Vždyť jak krásný je text například této adventní písně, jejíž původ spadá až 12. století:

Pán Bůh všemohoucí z veliké své moci poslal Posla svého, anděla silného, ku Pan-

ně Marii. Panno, jaká sláva, Bohem se ti dává, nám se z tebe zrodí Pán, jenž spásu zplodí, Král to našich duší.

Nebo tento překrásný text:

Ó rozži, aby ustoupila zář světa lesku zbavená, ó vejdi, by má duše byla jak kaple k svátku zdobená. Ó rozži, a noc světlem bude, i v duchu mém se rozední, a vejdi a pak v duši chudé si ustroj jesle vánoční. Ó rozži, vejdi v lásky svitě, mou bytost prostup hluboce. Ó rozži, Bože, vejdi, Dítě, toť pravé budou Vánoce.

Těch krásných adventních písní je celá řada a je velká škoda, že nejsou zařazeny do jednotných kancionálů, ze kterých zpíváme při mši svaté. Kdo má doma starší kancionály, může si tam některé krásné písně vyhledat. Za zmínku stojí i publikace *Písně pro dobu adventní* od vydavatelství Písně Pánu, která nabízí výběr těch nejkrásnějších adventních písní i s pěknými ilustracemi. Možná bychom byli překvapeni, kolik krásných a nám neznámých slok mají některé pís-

ně, které slyšíme v kostelech.

Advent je obdobím nikoli vánočního shonu, ale obdobím ztišení a rozjímání o Boží lásce, která sestoupila do lůna Panny Marie. Vždyť koneckonců doma nemusíme ani ty krásné adventní písně zpívat, stačí se možná jen pozastavit nad těmi texty a uvědomit si, že právě teď je čas příhodný ke změně našich životů. Kéž v nás rezonuje volání Jana Křtitele po obrácení. Bděme, abychom se neocitli mezi plevou, která vzplane ohněm neuhasitelným. Pán je blízko...

Vojtěch Čapek

Vojtěch Čapek
varhaník a student Hudební vědy na Masarykově univerzitě v Brně

MODLITBA, KTERÁ SE VRACÍ

Nevím, koho, kdy a jak napadlo, pamatovat v přímluvné modlitbě na ty, kteří nás přešli na věčnost ještě dříve, než jsme se narodili. I taková modlitba má svůj význam a může pomoci našim prapředkům, případně osobnostem, ke kterým má někdo nějaký vztah.

Karel Havlíček Borovský byl našim krajanem z Vysočiny. Vstoupil do Arcibiskupského semináře v Praze a měl skutečnou touhu stát se knězem. Bohužel, nedopadlo to dobře, po několika semestrech odešel.

Stal se následně největším českým novinářem 19. století. Jeho epigramy a různé glosy byly namířeny nejen proti monarchii, ale zasahovaly i církev, tzn. nás. Některým by se i člověk zasmál, ale byly zde i texty zraňující.

Brixen–Bressanone v Itálii je velmi krásným koutem Evropy, kde za alpskými

velikány vykukují již i špičky Dolomitů. Havlíček tam byl policejně deportován. Nebyl uvržen do nějaké kobky. Mohl navštěvovat město, i když byl monitorován. Byl v něm ovšem také stesk po vlasti a ohlašovala se později již začínající plicní nemoc. Podle četných svědectví, z Borové, Prahy a Třebíče i od velmi vzdělaných lidí, Havlíček po návratu do vlasti vysoce pravděpodobně zemřel smířen s Bohem i církví. V Brixenu ho měli lidé rádi. Dovědčuje to deska v němčině, na Havlíčkově domku: „V tomto domě žil v letech 1852–1854 český vlastenec, novinář a satirický básník Karel Havlíček Borovský (1821–1856). Od rakouské vlády byl ze své vlasti vypovězen, od obyvatel Brixenu byl až do svého návratu do Čech přátelsky přijímán. Na památku českého národního hrdiny a velkého občana Rakouska věnuje tuto desku město Brixen.“ (duben 1995)

Karlu Havlíčku Borovskému se možná v závěru jeho života vybavily důležité verše z jeho *Tyrolských elegií*: „Ten borovský kostelíček stojí na vršku, smutně skrz lesy na mě hleděl, jsi to ty, můj hošku? Pode mnou je tvá kolébka, já tě viděl křtít, starému vikáři ministrovat, pilně se učit.“

Modlitba, kterou někdo někomu dává, se vrací, a to v podobě Božího požehnání, lásky a milosrdenství.

P. Bohumil Šitavanc

P. Mgr. Bohumil Šitavanc
výpomocný duchovní v Polné

STATISTICKÉ ÚDAJE Z VATIKÁNU: V EVROPĚ POČET KATOLÍKŮ KLESÁ, ZATÍMCO VŠUDE JINDE ROSTE

Podle údajů, které letos v říjnu vydal Vatikán, počet katolíků v Evropě klesl v roce 2022 téměř o půl milionu, ale ve všech ostatních částech světa dál roste. Podle vatikánské statistiky, vydané papežskou zpravodajskou agenturou *Fides*, bylo v Evropě na konci roku 2022 téměř 285,6 milionu katolíků, což je o 474 000 méně než v roce 2021. Úbytek katolíků zde provázal celkový pokles počtu obyvatel, který celkově činí 517 000 lidí za rok.

V roce 2022 tvořili katolíci zhruba 39,5% evropské populace, což je podle Vatikánu pokles o 0,08%. Počet katolíků v Evropě soustavně klesá již několik let.

Navzdory tomuto úbytku v Evropě se celosvětová katolická populace drží na vzestupu. Díky přírůstku o více než 13,7 milionů dosáhl na konci roku 2022 počet katolíků téměř 1,39 miliard.

Ze zveřejněných údajů vyplývá, že z celosvětové populace tvoří katolíci zhruba 17,7%, což je nárůst o 0,03%.

V Africe se v roce 2022 počet katolíků zvýšil o 7,3 milionu a přesáhl 272,4 milionu. Šlo o největší přírůstek ze všech kontinentů. V roce 2022 byla Afrika katolická z 19,7%, což byl oproti předchozímu roku nárůst o 0,32% – největší nárůst procentního zastoupení katolíků v celkové populaci.

Zprávy ze Severní a Jižní Ameriky z roku 2022 uvádějí 666,2 milionu katolíků, tedy nárůst o 5,9 milionu. Počet katolíků v Asii přesáhl 154,24 milionu, což byl přírůstek zhruba 889 000. V Oceánii se počet katolíků zvýšil přibližně o 123 000 a dosáhl téměř 11,11 milionu.

Kromě Evropy byla Asie jedinou oblastí, kde se procentní zastoupení katolíků v populaci snížilo, konkrétně o 0,02%.

Nedostatek kněží se celosvětově zhoršuje, řádových sester ubývá, jáhnů přibývá

Celkový počet katolických kněží se již

Foto: Klara Kalinova / Člověk a Víra

pátým rokem v řadě snížil, ale v některých regionech jich přibývá.

Na konci roku 2022 bylo v katolické církvi přibližně 407 730 kněží, což představuje celkový úbytek zhruba 142 kněží. Celosvětově to znamená, že jeden kněz připadá na každých 15 682 katolíků.

Nejhorší úbytek kněží byl v Evropě, kde jejich počet klesl o 2745. V Severní a Jižní Americe ubylo 164 kněží a v Oceánii 69 kněží.

Dopad celkového úbytku kněží však pomohl zmírnit přírůstek 1676 kněží v Africe a 1160 kněží v Asii.

P o d o b n ě s e m e z i l e t y 2021 a 2022 o více než 1400 snížil počet seminaristů. Tento pokles zahrnuje úbytek 921 seminaristů v Severní a Jižní Americe, 859 seminaristů v Evropě a 375 seminaristů v Asii.

Nejvíce seminaristů (729) přibýlo v Africe, zatímco v Oceánii jich přibýlo dvanáct. Počet uchazečů v teologickém konviktu klesl o 553.

Počet řádových sester poklesl v roce 2022 nepatrně pod 600 000, přičemž celkový úbytek činil 9730. Nejvíce jich ubylo v Evropě (přes 7000) a v Severní a Jižní Americe (přes 1350).

Přibližně 225 řádových sester ubylo také v Oceánii. V Africe se však jejich počet zvýšil o více než 1350 a v Asii zhruba o 74.

Počet trvalých jáhnů se celosvětově zvýšil o 974. V Evropě jich přibýlo 267, v Asii 15 a v Africe jeden. V Severní a Jižní Americe jejich počet klesl o 308 a v Oceánii o jednoho.

Počet trvalých diecézních jáhnů se zvýšil o 960, z toho o 697 v Severní a Jižní Americe, o 255 v Evropě a o devět v Asii, zatímco v Oceánii jeden ubyl. Celkový počet trvalých jáhnů v řeholních řádech celosvětově vzrostl o čtrnáct, tedy na 615.

*Tyler Arnold
Catholic News Agency
Přeložila Alena Švecová*

*Tyler Arnold
píše pro Catholic News Agency*

Předvánoční vyznání víry

Podle ducha doby zesoučasnil Max Kašparů

Věřím v jednoho Santa Klause,
tvůrce všemohoucího, stvořitele byznysu i kšeftu,
všeho koupitelného i nekoupitelného.
Věřím v jednoho pána – konzumismus,
jednorozeného syna Santova,
který se zrodil z Klause přede všemi věky:
Liberalismus z liberalismu,
relativismus z relativismu,
pravý synkretismus z pravého synkretismu,
vytvořený, nezrozený, jedné podstaty se Santou,

skrze něho všechno je vyrobeno.

Věřím v jeden konzumismus, pána a dárce byznysu,
který ze Santy i z Klause vychází,
se Santou i Klausem je zároveň uctíván a oslavován
a mluví ústy reklamy.

Věřím v jednu posvátnou, moudrou Evropskou unii,
vyznávám jednu korektnost na úlitbu mocným.

Očekávám zavedení eura

a život na vysoké noze.

Amen.

*prof. Jaroslav Maxmilián Kašparů
řeckokatolický kněz a psychiatr*

NEMĚL, KDE BY HLAVU SLOŽIL

Když o prázdninách jezdím s dětmi po babičkách, často se mi tahle část evangelií vybaví.

Dříve jsme jezdili i za prababičkami, takže jsme projeli za dva měsíce větší část republiky – od Ústí nad Labem přes Prahu, Vysočinu a Brno až na Vyškovsko. Jan Werich prý kdysi řekl, že doma je tam, kde si může pověsit klobouk. Což znamená možnost odložit veškerou serióznost, jak ji prezentujeme pro vnější svět, a být sami sebou, a to navíc tam, kde máme a můžeme si udělat své pohodlí. Asi neprozradím žádné tajemství, že pro hodně chlapů to znamená chodit doma v trenýrkách. Jenže – zkuste to někde na návštěvě.

Během prázdnin mám v batohu svůj výdělečný nástroj notebook (a samozřejmě rovněž oblečení). Na návštěvách pak hledám, kde bych si mohl zalézt a počítač zapojit (aneb jak říkám, kde bych si mohl „rozložit cirkus“), u oblečení zase hledám, kde by byla možnost vyprat špinavé kusy a čistě pověsit do skříně.

Také mám rád kávu, zrnkovou, čerstvě namletou, z pákového espressa. Pokud se během prázdnin nezadaří, musím vzít zavděk culifindou, turkem, instantním nápojem, kávou z automatu na nádraží... Zkrátka, během prázdnin přijdu o svůj domácí komfort, na jaký jsem zvyklý. Pro mne jde o svého druhu

postní období. Nikoliv jako obvykle před Velikonoci, ale v průběhu spanilých jízd s dětmi po nejbližších příbuzných. Nemám kde „odložit klobouk“. Takové chvíle jsou pro mne dobrým podkladem pro meditaci nad Ježíšem a jeho putováním.

Ostatně jsem zjistil, pokud si mohu dovolit malou odbočku, že mnozí duchovně naladěni lidé (a nemusejí ani patřit k nějaké církvi) často podnikali dlouhé procházky. Když čtu deníky režiséra Pavla Juráčka, když čtu zápisky z blázince herce a režiséra Miroslava Macháčka, když čtu o spisovateli Bohumilu Hrabalovi či básníkovi Janu Skácelovi – všichni se nejlépe soustředili, meditovali, při dlouhých a rychlých procházkách přírodou.

Podobně Ježíš nejprve vážil daleko delší cestu, z nebeského království na zem. Ale také svůj pobyt na zemi v podstatě prochodil – pouštěmi, městy, horami (lesů v jeho zemi asi moc nebylo). Často neměl ani čas na modlitbu, když ho z ní vytrhli lidé toužící po uzdravení, zázracích či jeho slovech. Často mě napadlo, kde Ježíš spal? Na zemi? V jeskyni? Nebo je někdo vzal občas pod střechu? Mohl si dát něco dobrého k snědku, co mu opravdu chutnalo? Napít se dobrého

ho vína? A kolik míst musel za svůj život navštívit a projít. A přitom nikde nebyl doma, nikde si nemohl „odložit klobouk“, ba ani chodit v trenýrkách.

Myslím si, že to má jeden velký důvod, který je podstatný i pro nás, jeho obvyčejné následovníky. Každý z nás stále podvědomě hledáme nějaký ten ráj, místo klidu, kde budeme mít své pohodlí a možnost oddechu. Jakýsi azyl či útočiště, kde se budeme cítit jako doma a kde nás budou mít rádi. Ale na zemi se podobný ráj nikomu nepovedlo dodnes nastolit ani najít, určitě ne natrvalo.

To proto, abychom si tady nezvykali a nepřimykali se k dočasnému. Protože jediné takové útočiště a domov, po kterém naše duše celý život touží, se nachází u milujícího Boha.

Jan Lipšanský

*Jan Lipšanský
překladatel, scenárista, režisér*

DÍTĚ

Celou sezonu dřete, postoupíte do play-off a pak bez bojů ukončíte sezonu. I takové věci se ve sportu dějí. Jedna střední škola se zaměřením na volejbal se rozhodla nenastoupit do vrcholu sezony, protože v celku soupeře figuruje trans hráčka. A to bylo pro tento křesťanský objekt jako píchnutí do vosího hnízda. Stalo se to v USA a v Kalifornii se tak rozhořel spor, kterých ve sportu přibývá. Genderový spor. Vedení školy dle svých slov tímto činem hájí Boží slovo a také bezpečnost svých dívek. „Naše děvčata minulou středu vyhrála a postoupila do státního play-off. Bohužel jsme byli informováni, že náš sobotní soupeř má v týmu mužského sportovce,“ píše se v dopise, jehož autorkou je Julie Fagundesová. „V naší škole je Boží slovo autoritativní a neomylné. Bůh úžasně a neměnně stvořil každého člověka jako muže, nebo ženu. Nevěříme, že pohlaví je proměnlivé, a nehodláme se zúčastnit akcí, které vysílají jiné poselství,“ cituje mluvčí celku deník *Sport*. Rozhodnutí o propadnutí umístění ovšem nebylo podle Fagundesové učiněno ryze z náboženských důvodů. „Máme také povinnost a odpovědnost starat se o zdraví i bezpečnost našich sportovců. Takže po konzultaci s našimi studenty, trenéry a personálem školy jsme učinili těžké rozhodnutí vzdát sobotní zápas.“ „Stát za pravdou znamená víc než jen výsledek hry. Je to srdcervoucí konec naší sezony, ale doufám, že budete za jedno s našimi vynikajícími sportovci.“

Mannheim je město v Bádensku-Württembersku, o kterém se v poslední době mluví v celé Evropě. Dne 31. května tohoto roku zaútočil imigrant z Afghánistánu nožem na publicistu a kritika

Foto: Jakub David / Člověk a Víra

islámu Michaela Stürzenbergera. Islamistovi se ho zabít nepodařilo, ale ranou do krku smrtelně zranil policistu. Nyní tisk kritický k islamizaci Německa opět píše o Mannheimu. Islámský dělnický svaz působící v tomto městě uspořádal v měsíci seminář s názvem „Dívčí noc“. Série výukových přednášek o manželství byla uspořádána pro dívky a ženy ve věku od 13 let. Muslimové z Mannheimu na kritiku reagovali tím, že chtějí účastníkům semináře poskytnout znalosti, které jim umožní lépe se orientovat ve složité sociální realitě v Německu. Není tajnou informací, že se v Německu velmi často konají muslimské sňatky mimo úřední a oficiální prostor, a to proto, že nevěsty jsou (výrazně) nezletilé...

Ale naše oči, oči katolické, nechť se nyní upínají k Hospodinu. Máme před sebou ještě podstatný kus období naděje, touhy po Spasiteli, něžné Boží přízně, která vyvrcholí příchodem Dítěte. Nemá nás to ukonejšit či uspat, právě naopak! Se zbožnou zvědavostí, s naléhavými

prosbami, s bdělostí máme pracovat na tom, aby Boží království na zemi rostlo též naším přičiněním. „Krásným úkolem adventu je probudit v nás všech vzpomínky na dobro a otevřít tak dveře naděje,“ napsal papež Benedikt XVI. Henri Nouwen k nám volá: „Pán přichází, vždy přichází. Když máte uši k slyšení a oči k vidění, poznáte ho v každém okamžiku svého života. Život je advent; život je poznáním příchodu Páně.“ A tak „jděte a důkladně se na to dítě vyptejte. Až ho najdete, oznamte mi to, abych se mu i já přišel poklonit.“ (Mt 2,8) Fulton Sheen jde do hloubky, když říká: „Vyháně ze země se náš Pán narodil pod úrovní země, protože stáj byla tehdy vytesána v jeskyni. Byl prvním jeskynním mužem zaznamenané historie a tam otřásl zemí až do jejích základů. Protože se narodil v jeskyni, všichni, kdo ho chtějí vidět, se musí sklonit, sklonit se, poklona před Ním je znakem pokory.“

–zd–